

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženim aktom rješavaju se sljedeći problemi:

- potpuno usaglašavanje sa Direktivom 2011/92/EEC (Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o procjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu - kodifikovana verzija). Takođe, izmjenama i dopunama ove uredbe utvrdiće se novi projekti za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, a istovremeno će se precizirati postojeći projekti. Naime, u praksi je bilo slučajeva odnosno projekata za koje je neophodno sprovesti postupak procjene uticaja na životnu sredinu a isti nijesu bili navedeni na Listi I i II Uredbe (npr. podvodni kabl, odnosno podzemni dalekovodi, konvertorsko postrojenje i sl.), dok je za pojedine projekte potrebno preciznije ih definisati (npr. istraživanje i eksploatacija ugljovodonika).
- Uzrok problema sadržan je u činjenici da Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu koja je donešena 2007. godine nijesu obuhvaćeni projekti koji su definisani Direktivom Savjeta 2011/92/EEC - kodifikovana verzija, pa je iz tih razloga neophodno izvršiti izmjene i dopune u cilju potpune harmonizacije s navedenom Direktivom.
  - Posljedice problema odnose se na činjenicu da u praksi za pojedine slučajeve nije moguće donijeti odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu jer isti nijesu obuhvaćeni gore navedenim listama. Na primjer u praksi se pojavio slučaj projekta koji se odnosi na istraživanje i eksploataciju ugljovodonika, koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu a isti se ne nalaze na listama Uredbe, a u cilju zaštite životne sredine i propisivanja mjera zaštite životne sredine neophodno je spovesti postupak procjene uticaja na životnu sredinu. Napominjemo, da je Ministarstvo ekonomije kao nadležni organ za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika, takođe ukazalo na potrebu izmjena ove uredbe i dalo predlog kojim projektima je treba dopuniti.
  - Glavni subjekti u procesu sprovođenja postupka procjene su nosioci projekata s jedne strane i organi državne i lokalne uprave s druge strane. Proces procjene uticaja na životnu sredinu i izrada dokumenta o procjeni nužno se prilagođava zahtjevima razvoja privrede i zaštite životne sredine, vodeći računa u prvoj fazi o postojećoj zakonskoj regulativi, institucionalnim uslovima, kao i stručnoj i informacijskoj osnovi. Oštećeni subjekti u ovom slučaju mogu biti fizička i pravna lica koja bi, ukoliko se neki projekat realizuje bez prethodno sprovedenog postupka procjene uticaja na životnu

sredinu, trpjela posljedice negativnog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

- „Status quo“ ili mogućnost „ne činiti ništa“ podrazumijeva da se stvari ostave onakve kakve i jesu. Međutim, pri ovakvom stanju, postoji jasan argument za dopunu Lista projektima koji mogu imati značajan negativan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu, s obzirom na to da bi primjenom postojećih normi i dalje postojala nemogućnost praćenja realizacije mjera zaštite odnosno povećani stepen ugrožavanja životne sredine.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Propisom se omogućava potpuno usaglašavanje sa Direktivom 2011/92/EEC (Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o procjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu - kodifikovana verzija). Takođe jedan od ciljeva predmetnih izmjena i dopuna je postizanje opšteg cilja da se postigne "visok nivo zaštite i unapređenja kvaliteta životne sredine" kao i primjena opštih principa integrisanja zaštite životne sredine u sve sektorske politike, kroz postupak sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz gore navedene izmjene i dopune uredbe. "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o ključnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija postupka sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu. Naime, izmjenama i dopunama ove uredbe utvrdiće se novi projekti za koje se sprovodi postupak procjene uticaja na životnu sredinu, a istovremeno će se precizirati postojeći projekti. Takođe, ovo je i jedini način za potpuno usklađivanje sa direktivama EU u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u propisu uticaće na nosioce projekata, na Agenciju za zaštitu životne sredine i organe lokalne uprave kao nadležne organe za sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu, takođe će rješenja pozitivno uticati na zainteresovane organe i organizacije i zainteresovanu javnost.
- Propis neće izazvati dodatne troškove građanima. Što se tiče privrednih subjekata odnosno

nosilaca projekta isti će biti dužni da snose troškove sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji se nalaze na Listama ove uredbe (primjenjuje se još od 2008. godine). Navedena obaveza je utvrđena odredbom člana 23 Zakona o procjeni uticaja na životnu. Donošenje propisa ne iziskuje dodatne troškove jer ne predviđa osnivanje novih institucija, kao ni zapošljavanje novih službenika ni nabavku nove opreme.

- Pozitivne posledice donošenja izmjena i dopuna ove uredbe ogledaju se u činjenici da se istim doprinosi većem stepenu zaštite životne sredine jer se utvrđuju nove djelatnosti za koje se moraju sagledati aspekti njihovog uticaja na životnu sredinu, i utvrditi odgovarajuće mjere zaštite koje je neophodno preduzeti u cilju sprječavanja negativnog uticaja na životnu sredinu. Donošenje ovog propisa opravdava troškove koje će stvoriti naročito polazeći od činjenice da je zaštita životne sredine pitanje od javnog interesa.
- Regulisanjem pitanja koja su predmet izmjena i dopuna uredbe, povećaće se kvalitet sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu. Ukazujemo da predmetne izmjene i dopune nemaju uticaja na poslovni ambijent niti na povećanje troškova privatnog sektora, već se na ovaj način obezbjeđuje veći stepen kontrole realizacije mjera zaštite propisanih elaboratom o procjeni što utiče na smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere, niti opterećenja administrativnog sistema.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore
- N/A.
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.
- Za sprovođenje propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Propis ne podrazumijeva donošenje podzakonskih akata.
- Implementacijom propisa neće se ostvarivati prihodi za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga uredbe nije korišćena eksterna ekspertiza.

- U izradi predloga uredbe učestvovali su: predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu životne sredine. Takođe je upućen javni poziv nevladinim organizacijama za učešće u izradi Predloga uredbe, na koji se nijedna NVO nije prijavila.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma uputilo je Predlog uredbe na davanje mišljenja, primjedbi i sugestija nadležnim ministarstvima, lokalnim samoupravama i institucijama nad kojima ovo ministarstvo vrši nadzor. Takođe je predlog uredbe objavljen na web stranici Arhus centra, gdje zainteresovana javnost, organi i organizacije mogu dostavljati mišljenja.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju propisa nema.
- Mjere koje se preduzimaju tokom primjene propisa radi ispunjenja ciljeva jeste vršenje redovne inspeksijske kontrole od strane ekološke inspekcije koja obuhvata naročito: da li nosilac projekta ima odluku nadležnog organa o potrebi procjene uticaja; da li ima saglasnost na elaborat procjene uticaja; da li realizuje mjere iz elaborata na koji je izdata saglasnost.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su poštovanje mjera zaštite predviđene elaboratom procjene na koji je data saglasnost. Takođe, ispunjenje ciljeva utvrdiće se i u izvještajima o napretku Crne Gore u procesu pridruživanja EU.
- Agencija za zaštitu životne sredine i organi lokalne uprave nadležni za poslove zaštite životne sredine imaju zakonom utvrđene nadležnosti za sprovođenje primjene ovog propisa. Nadzor nad radom Agencije vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 25.06.2013. godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović

Branimir Gvozdenović